

Határtalanul HAT-KP-1-2023/1-221843

Erdély természeti kincseinek megismerése

1. ELŐKÉSZÍTŐ ÓRA

2024. 05. 06.

A Határtalanul pályázat keretében Erdélybe utazó 7.a és 7.b osztályos tanulók előkészítő órán vettek részt a kísérőtanárokkal együtt. A kirándulást szervező tanáraik ismertették a kirándulókkal az 5 napos erdélyi program tervét, a napi útvonalakat, a megtekinteni tervezett látnivalókat.

Tanulóink megismerkedtek Erdély történeti múltjával, az államhatáron kívüli elhelyezkedés történelmi okaival. Megvizsgálták a célország lakosságának etnikai összetételét, az ott élő magyarság létszámát, külön kiemelve azokat a helyeket, városokat, melyek a program részét képezik. Betekintést nyertek abba, hogy kik az erdélyi születésű híres magyarok, akik a tudományok, művészetek terén kiemelkedőt alkottak. Térképen megkeresték az úticélokat, megismerték a meglátogatásra kerülő települések, nevezetességek földrajzi elhelyezkedését. Bemutatót láthattak a parajdi sóról, a székelyföldi sóbányászat történetéről.

Az előkészítő órán áttekintettük a közösségi életben, csoportban való helyes és toleráns viselkedés alapszabályait, illetve balesetvédelmi oktatás is megtörtént.

2. A KIRÁNDULÁS MEGVALÓSÍTÁSA

2024. 05. 13-17. között Gyergyószárhegyen és környékén iskolánk 43 tanulója és 4 pedagógusa 5 napos erdélyi kiránduláson vett részt. Két nem pedagógus kísérő is utazott velünk. Egyik cukorbeteg tanulónk édesanyja gyermeke megfelelő ellátása miatt, másikuk nyelvtudásával segítette a kirándulás lebonyolítását. Mindketten saját költségükön utaztak, szálltak meg, étkeztek és vettek részt a programokon.

1. nap 2024. 05. 13.

Az utazásunk május 13-án reggel kezdődött, amikor a diákok és tanárok izgatottan gyülekeztek a találkozási ponton. A buszos kirándulás Erdélybe mindenki számára különleges élményt ígért, hiszen sokaknak ez volt az első alkalom, hogy átlépik az országhatárt és felfedezik a szomszédos ország történelmi és kulturális kincseit.

Az úti okmányokat a kísérők előre begyűjtötték és ellenőrizték. Miután mindenki kényelmesen elhelyezkedett a buszon, elindultunk az úticélunk felé. A határátlépés izgalmas pillanat volt, hiszen sokan ekkor találkoztak először azzal az élménnyel, hogy egy másik országba lépnek. Az út során a táj változatos szépségei tárultak elénk, melyek már előrevetítették az elkövetkező napok izgalmaival.

Az első megálló a Király-hágó (Bihari-hágó) volt. Ez a festői hely a romániai Bihar megye és Kolozs megye határán található, és történelmileg jelentős átjáró Erdély és a Partium között. Történelmét tekintve fontos kereskedelmi és katonai útvonal volt évszázadokon át. A hágó környéke gyönyörű panorámával, dús erdőkkel és hegyvidéki tájjal büszkélkedhet.

Tovább utazva elértük a Tordai sóbarlangot, amely lenyűgöző élményt nyújtott mindenkinek. A barlang hatalmas termeit izgatottan fedezték fel tanítványaink. A túravezető érdekes történeteket osztott meg a sóbányászat múltjáról és jelenéről, valamint a barlang gyógyhatásairól.

Távolról csodáltuk meg a Tordai-hasadékot, melynek történetéről, a hozzá kapcsolódó mondáról a gyerekek a kísérőik által készített kis füzetből tájékozódhattak. Szovátán csak rövid pihenőre álltunk meg. A nap végén végre megérkeztünk a szálláshelyünkre, Gyergyószárhegyre a Kastély Étterem és Panzióba, ahol a diákok gyorsan elfoglalták a szobáikat. A hosszú utazás után mindenkinek jól esett a finom, meleg vacsora, mely után a jól megérdemelt pihenés következett.

2. nap 2024. május 14.

A második napon a korai reggeli után útra keltünk. Az első úticél a gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály általános Iskola felkeresése volt. Betekintést nyerhettünk

az intézmény történetébe, a székelyföldi oktatási rendszerbe és az iskolai mindennapokba.

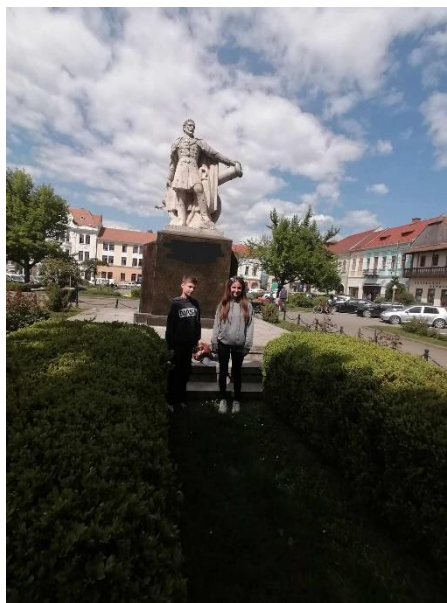
Ezután a festői szépségű, Tusnádfürdő közeli Szent Anna-tóhoz indultunk. A tóhoz vezető erdős szerpentin egyik kanyarjában egy medvebocsot is láttunk. A negyedórás séta után, mely lefelé vezetett az egykori kráterbe csodálatos látványa mindenkit lenyűgözött. A tanulók élvezték a friss levegőt és a nyugodt környezetet, miközben megtanulták a tó keletkezésének történetét és jelentőségét. Lehetőség nyílt a tó körüli gazdag növényvilág egyedeinek meghatározására. A tótól nem messze található Mohos tőzegláp következett. A korábbi lejtmenet után néhány gyerek, hegyvidéki terephez nem szokott alföldi lévén, igencsak megküzdött az emelkedővel, mely a tótól a lápig vezetett.

A Mohos tőzegláp különleges ökoszisztémájával vonzotta a figyelmet. A tanulók megismerkedhettek a láp egyedülálló növény- és állatvilágával. A vezetett túra során

sokat tanultunk a tőzegképződés folyamatáról és a láp természetvédelmi fontosságáról. A lápot fedő deszkapallókon sétálva a tanulók testközelből tapasztalhatták meg a természet csodáit.

Az említett medveveszély miatt a közeli Nyergestető lett következő megtekintendő emlékhelyünk. Megemlékeztünk a szabadságharc hőseiről, végigolvastuk sok-sok kopjafa az elesettek előtt tisztelgő feliratát. Ez a helyszín mély benyomást tett mindenkire, különösen a hazaszeretet és a történelem iránti tisztelet erősödött bennük.

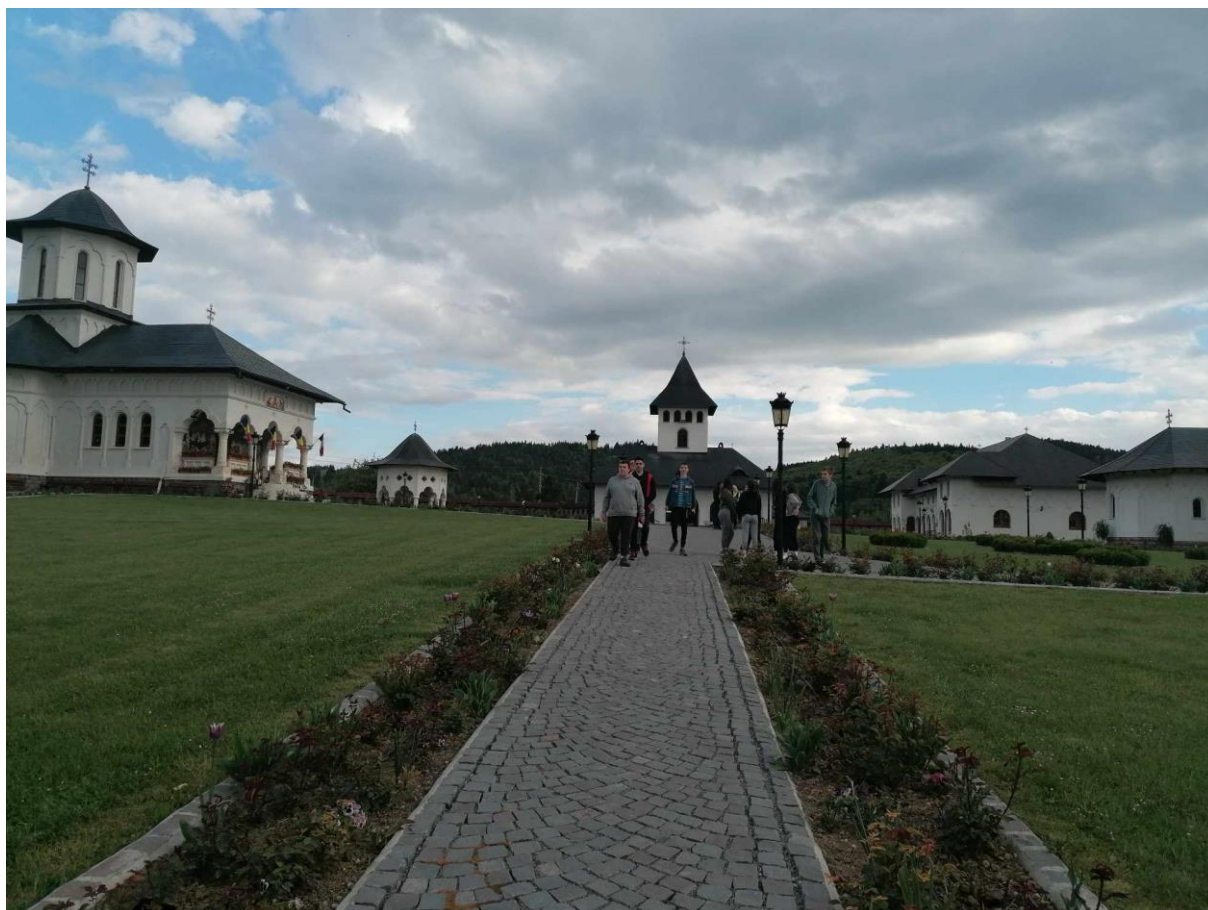

Utunkat Kézdivásárhelyen folytattuk. A város központjában tett séta során megcsodáltuk a város építészeti szépségeit és kulturális örökségét. A híres ágyúöntő mester, Gábor Áron szobránál koszorút helyeztünk el. Tisztelegve előtte és a szabadságharc hőseire emlékezve közösen elénekeltük a mester alakját idéző népdalt.

A napi program utolsó elemeként Csíksomlyó híres búcsújáró helyét is felkerestük, amely különleges lelki élményt nyújtott. A csíksomlyói kegytemplom megtekintése közben és után a tanulók megismerkedtek a hely vallási és kulturális jelentőségével, valamint a pünkösdi búcsú hagyományaival.

Már reggeli utazásunk során felfedeztük, hogy útba esik a marosfői Nagyboldogasszony Ortodox Kolostor. Rövid látogatást tettünk a kolostor udvarán, valamint egy apácák által végzett szertartásra is bepillanthattunk. Hatalmas élmény volt a gyerekeknek, sokan még soha nem láttak „igazi” apácát.

Az estét, a finom vacsora után közös beszélgetéssel zártuk, ahol mindenki megosztotta az aznapi élményeit és benyomásait. A diákok lelkesen meséltek a látottakról és hallottakról, és izgatottan várták a kirándulás további programjait.

3. nap 2024. 05. 15.

Az újabb korai reggeli után az első állomásunk a Fapicom péküzem volt. Az üzem látogatása során megismerkedtünk a hagyományos erdélyi kenyérfőzési módszerekkel. A pékek bemutatták nekünk a vert kenyér készítésének fortélyait, amely egy igazi különlegesség. Az üzem dolgozói lelkesen osztották meg velünk a kenyérsütés során szerzett tapasztalataikat, és mi magunk is kipróbálhattuk a kenyérfőzés formázását. A frissen sült kenyér illata és íze pedig felejthetetlen élmény maradt.

A napot Bükklokán, a Píposz-birtokon folytattuk. Kirándulásunk egyik legizgalmasabb napja a Szellő-tető meghódítása volt a birtok túravezetőjének, Marikának az irányításával. A kirándulás elején egy erdei ösvényen haladtunk, mely fokozatosan vezetett fel a tetőre. Az útvonal változatos terepviszonyokkal, buja növényzettel és kristálytisza patakokkal tarkított volt. Az erdő csendje és a madarak csicsergése igazi nyugalmat árasztott. Útközben többször megálltunk, hogy pihenjünk, fényképezzünk és gyönyörködjünk a természet szépségeiben. Különleges virágokat fedeztünk fel, mely fajok meghatározásában Marika volt segítségünkre. Egyik tanulómnak szorosán ragaszkodó útitársa is akadt egy kis gyík személyében, mely a vállán, mellkasán utazva töltötte a nap felét. Mikor felértünk a Szellő-tető csúcsára, a látvány minden fáradságot megért. A kilátás lélegzetelállító volt: a zöldellő hegyek és völgyek, a távolban húzódó erdőségek, a kristálytisza égbolt. A csúcson tartottunk egy hosszabb pihenőt, melyet az elhasznált energia pótlása mellett a friss hegyi levegő és a társaság jókedve tettek különlegessé. A visszaút során ismét gyönyörködhettünk a táj szépségeiben, sőt megkóstolhattuk a Szerelmesek-forrásából csordogáló vizet is. Visszaérve a birtokra mindenki jó étvággal fogyasztotta az igazán megérdemelt ebédet. Különösen ízletes volt a helyi fánk különlegesség, a csángó

pánkó. A természet közelsége, a gyönyörű panoráma, a csúcshódítás közös élménye mind hozzájárultak ahhoz, hogy ez a nap maradandó nyomot hagyjon bennünk. Este a három fogásos vacsora után nem maradhatott el az élménybeszámoló meghallgatása. Most kis vetélkedővel is készültünk az eddig megszerzett ismeretekkel kapcsolatosan.

4. nap 2024. 05. 16.

E nap programjai során többféle tudományos és természetismereti tevékenységben vettünk részt, amelyek segítettek elmélyíteni tudásunkat a kémia, a földrajz és a biológia területén.

Borszék híres a gyógyhatású ásványvizeiről, amelyeket alaposan megvizsgáltunk. A diákok mintákat gyűjtöttek a helyi forrásokból, majd a helyszínen elemeztük azok kémiai összetételét. Megállapítottuk, hogy a vizek jelentős mennyiségű kalciumot, magnéziumot és hidrogén-karbonátot tartalmaznak, amelyek hozzájárulnak a gyógyító hatásukhoz. A kémiai vizsgálatok során megtanultuk a pH mérés technikáját. Forrástól forrásig sétálva többféle helyi növényfajjal találkoztunk, amelyek meghatározásához különböző növényhatározó könyveket és applikációkat használtunk.

A természetvédelmi területként nyilvántartott Békás-szoros és a Gyilkos-tó lenyűgöző természeti szépségeivel és geológiai érdekességeivel hívta fel magára a figyelmet. A szorosban vezető úton haladva megfigyeltük a különféle kőzeteket és azok formaképződését. A Gyilkos-tó történetével és keletkezésével már korábban is találkoztak a gyerekek. A hatodik évfolyam végén írt szövegértés felmérés a Gyilkos-tó legendájáról szólt. Érdekes volt számukra előben megcsodálni a mondában olvasottakat, és megismerni a valós keletkezéstörténetet. A tónál újabb lehetőség nyílt az élővíz kémiai elemzésére.

A borszéki kémiai vizsgálatok, a Békás-szoros és a Gyilkos-tó geológiai és ökológiai tanulmányozása, valamint a növényhatározási gyakorlatok mind-mind hozzájárultak a diákok természettudományos érdeklődésének és ismereteinek gazdagításához. Az élmények és a tanultak remélhetőleg hosszú távon is inspirálják a résztvevőket a természettudományok iránti érdeklődésük elmélyítésére és folytatására.

A napot a gyergyószárhegyi Lázár-kastély megtekintésével zártuk. Legalábbis a kirándulás részét. A finom vacsora után, de még a csomagolás előtt táncházat szerveztünk tanulóinknak és a megismert diákoknak.

5. nap 2024. 05. 17.

Már megszokott módon korán reggeliztünk, de utána sajnos hazafelé kellett indulnunk. Várt még ránk élmény a nap folyamán, de este már a saját ágyunkban aludtunk. Búcsút vettünk szállásadóinktól, majd Szovátára indultunk. A település híres gyógyfürdőhely, amely különleges mikroklímájáról és a sós vizű Medve-tóról ismert. A városnézés során megismertük Szováta történelmét, látnivalóit, majd a Medve-tóhoz látogattunk. A tó különlegessége, hogy természetes sós vizű tó, alakja felülről nézve kiterített medvebőrre hasonlít, innen kapta a nevét. Gyógyhatású vize különösen jó hatással van a bőrbetegségekre és mozgásszervi problémákra.

Ezután a nap már az utazással telt. Az erre a napra szánt programok elmaradtak a gyors hazaérkezés érdekében (Marosvásárhely, Kolozsvár). Másnap került sor tanulóink konfirmációjára.

Utolsó megállónk Körösfő volt, ahol rövid pihenőt tartottunk. A falu híres népművészetéről és kézműves termékeiről, így lehetőség nyílt néhány helyi termék megvásárlására és a helyi kultúra megismerésére. A diákok tájékozódhattak az egész hét során használt kis füzetükből a település történetéről és hagyományairól.

Az erdélyi kirándulás a Határtalanul program keretében felejthetetlen élményt nyújtott mindannyiunk számára. A látottak és tapasztaltak nemcsak a tanulók történelmi és kulturális ismereteit mélyítették, hanem hozzájárultak ahhoz is, hogy erősebbé váljon a határon túli magyar közösségekkel való kapcsolatunk. Az ilyen programok jelentősége abban rejlik, hogy személyes élményeken keresztül erősítik meg az összetartozás érzését és a közös identitástudatot. Az út során a diákok és tanárok közösen beszéltek meg az élményeket, reflektáltak a látottakra és megélt élményekre. Az út során nemcsak tudásban, hanem érzelmi és közösségi élményekben is gazdagodtunk.

3. ÉRTÉKELŐ ÓRA

2024. 05. 27.

Az erdélyi kirándulásról hazaérkezve a részt vevő tanulók és kísérő pedagógusaik számára, számítva az aktív részvételre, Határtalanul! értékelő órát tartottunk. Power Point-os bemutatóval végigkövettük az öt nap eseményeit, állomásait napokra lebontva. Ezután a diákok megoszthatták személyes élményeiket, legkedvesebb vagy kevésbé kedves emléküket, az utazás nehézséget okozó elemeit, és hogy mit tanultak magukról.

A beszámolók után képes-fotós kvíz következett Hol jártunk, mit láttunk? címmel. Az óra végén a kísérő pedagógusok röviden összegezték, hogyan, milyen mértékben és milyen módon valósultak meg a tervezett célok, milyen tapasztalatokat szereztek.

